

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย สมมุติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

สมมุติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อ่างทองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง จำนวน 110 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง สำเร็จรูปของ เกรงซี และ มอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2538 : 187 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan, 1970. *Educational and Psychological Measurement*. pp. 607- 608) และใช้วิธีการ สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม เป็นคำถามลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ตามด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษาและ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพีอาร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ทุกด้าน และโดยรวมทั้งหมด

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน รายการที่ 7 การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ และมีทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาโดยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ และมีทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 4 การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รายการที่ 5 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม และรายการที่ 6 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ และมีทิศทาง

ตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล 2 ประเด็นตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัย ในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกรายการ ทุกด้าน และโดยรวมทั้งหมดนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 16) และการบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเอาใจใส่ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร (สาขันธ์ ผาน้อย, 2539 : 3) ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยผู้บริหารสถานศึกษาทราบดีว่า การบริหารงานวิชาการจัดได้ว่าเป็นการบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ หากการบริหารงานวิชาการดำเนินไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ก็ย่อมทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ และในทางกลับกัน หากการบริหารงานวิชาการดำเนินไปไม่ได้ดี ไม่มีประสิทธิภาพ และขาดประสิทธิผลแล้ว ย่อมทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น เมื่อผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการแล้ว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างเต็มกำลังและสุดความสามารถ

เหตุผลอีกประการหนึ่ง น่าจะมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดองค์ประกอบหลักในการปฏิรูปการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปวิชาชีพ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบหลักในการปฏิรูปการศึกษาในด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิรูปหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้ดีที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และนอกจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้ดีที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการแล้ว เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ควรพิจารณาว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางจะต้องปฏิบัติงานตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางที่ได้กำหนดโครงการสำคัญไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2547 ได้แก่ โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โครงการการประเมินผลการศึกษา โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง. 2547 : 35, 47, 56, 71) เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองอีกด้วย

นอกจากนี้ เหตุผลอีกประการหนึ่งน่าจะมาจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำรงตำแหน่งอยู่ โดยส่วนใหญ่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา กล่าวคือ โรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านจำนวนของบุคลากรในโรงเรียน ด้านการได้รับงบประมาณจากทางราชการ สภาพของอาคารสถานที่ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นต้น ข้อมมีศักยภาพหรือความพร้อมในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ เพราะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นหลายประการ ทั้งด้านบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณ ดังนั้น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำรงตำแหน่งอยู่ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนแล้ว ข้อมทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริหารงานวิชาการด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ คงสมนวน (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษิตตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอาราม
สุวรรณชัยรบ (2535 : 204-209) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษาดำเนินการตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
การเรียนการสอน วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอนการ
วัดผลประเมินผล ห้องสมุด การนิเทศการศึกษา การวางแผน และกำหนดวิธีการดำเนินงานและ
ประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรและ
การบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน
ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และในภาพรวม
มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชา
ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน
การวิจัยที่กำหนดไว้นั้น ที่เป็นเช่นนี้น่าจะมีสาเหตุมาจาก การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาไม่ใช่ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย
และคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่อย่างใด เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย
และคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อาจมีความสัมพันธ์กับตัวแปรหรือปัจจัย
อื่นๆ อีกหลายประการ เช่น ตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง แรงจูงใจ
ความขยันหมั่นเพียร เจตคติที่มีต่อการเรียนหรือวิชาเรียน เป็นต้น (กัญญา วรณสุข, 2540 :
40 - 50) ซึ่งเมื่อตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชา
ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนแล้ว จึงทำให้ตัวแปรการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย
วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียน

เหตุผลอีกประการหนึ่ง น่าจะมาจาก ลักษณะเนื้อหาวิชาหรือธรรมชาติของวิชา
ภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่ยากเกินไปหรือมีเนื้อหามากสำหรับนักเรียนก็เป็นได้ กล่าวคือ
เนื้อหาวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ และมีเนื้อหา
มากเกินไป ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจในทุกๆ บทเรียน เมื่อนักเรียน
ไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจแล้ว จึงทำให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทยและคณิตศาสตร์อยู่ในระดับต่ำและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแต่อย่างใด ซึ่งจากการประเมินผลคุณภาพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองในปีการศึกษา 2546

ที่ผ่านมาพบว่า วิชาภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.93 จากเป้าหมายกำหนดไว้ร้อยละ 60 และ วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.37 จากเป้าหมายกำหนดไว้ร้อยละ 60 (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทอง. 2547ก : 5)

นอกจากนี้ เหตุผลอีกประการหนึ่ง ที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอความคิดเห็นก็คือ สาเหตุ ที่ทำให้ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับ ต่ำอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 น่าจะมาจาก เหตุผล 4 ประการ คือ ประการที่ 1 กิจกรรม ส่งเสริมการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 ที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอ่างทองจัดทำขึ้นนั้น ข้อสอบมาตรฐานที่นำมาทดสอบความเป็นเลิศ ของนักเรียนอาจมีความยากมากเกินไปสำหรับนักเรียนทั่วไปก็ว่าได้ โดยอาจจะเป็นข้อสอบที่ เหมาะสมกับนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาค่อนข้างดีจนถึงดีมาก ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า นักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยนักเรียนส่วนใหญ่มักจะมีระดับสติปัญญา ปานกลางไปถึงต่ำ ดังนั้น ความยากง่ายของการทำข้อสอบของนักเรียนย่อมมีความแตกต่างกันไป ด้วย จึงทำให้นักเรียนทำคะแนนจากการทดสอบได้ไม่ดี ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์วิชา ภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ประการที่ 2 ในการจัดทดสอบความเป็นเลิศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ ดำเนินการสอบก่อนที่นักเรียนจะเรียนเนื้อหาจนจบทุกบท ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนไม่สามารถทำข้อสอบได้ทุกข้อ เนื่องจากยังไม่ได้เรียนจนจบทุกเนื้อหา นั้นเอง ประการที่ 3 การจัดทดสอบความเป็นเลิศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรก อาจจะทำให้การดำเนินงานยังมีข้อบกพร่องอยู่ เนื่องจากไม่มี ผลการประเมินการดำเนินงานจากการประเมินผลในครั้งก่อนมาใช้เป็นสารสนเทศในการ ดำเนินงานในครั้งนี้ เช่น ข้อสอบที่ใช้ก็จัดเป็นข้อสอบที่ใช้เป็นครั้งแรก ยังไม่มีการปรับแก้เพื่อให้ เหมาะสมกับการทดสอบนักเรียน หรือช่วงเวลาในการทดสอบกำหนดไว้เร็วเกินไปทำให้นักเรียน มีเวลาในการเตรียมตัวน้อย เป็นต้น และประการสุดท้ายน่าจะมาจากความแตกต่างระหว่าง โรงเรียน กล่าวคือ แต่ละโรงเรียนอาจจะมีความพร้อมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน เช่น บางโรงเรียนอาจจะมีครูผู้สอนที่ได้สอนในวิชาที่ตรงตามสาขาหรือวิชาเอกที่ตนเองเรียนจบมา ในขณะที่บางโรงเรียนอาจจะมีครูผู้สอนที่ไม่ได้สอนในวิชาที่ตรงตามสาขาหรือวิชาเอกที่ตนเอง เรียนจบมา หรือบางโรงเรียนมีจำนวนครูผู้สอนเพียงพอ ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้ ด้วยดี ในขณะที่บางโรงเรียนขาดแคลนครูผู้สอน รวมทั้งงบประมาณด้านต่างๆ ที่แต่โรงเรียน ได้รับ ย่อมไม่เท่าเทียมกัน เป็นต้น เหตุของปัจจัยเหล่านี้ จึงทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้ใน เนื้อหาวิชาได้ไม่เท่ากัน ทำให้นักเรียนไม่มีความรอบรู้ในเนื้อหาบทเรียนและทำที่ขมก้น และทำ ให้นักเรียนทำคะแนนได้ไม่ดีเท่าที่ควร เป็นผลตามมา

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และในภาพรวมมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพันธุ์ พันธุ์มี (2532 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับมาตรฐานโรงเรียน และคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน

สำหรับประเด็นการอภิปรายอีกประเด็นหนึ่ง ที่ผู้วิจัยอยากจะให้ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ก็คือ จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนรายการที่ 7 การจัดการรายงานให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาโดยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ และมีทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน เช่นกันกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 4 การจัดให้มีระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รายการที่ 5 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม และรายการที่ 6 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ และมีทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยของนักเรียนนั้น จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เกิดขึ้นมีทิศทางเป็นลบหรือมีทิศทางตรงกันข้าม นั้นหมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในแต่ละรายการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกัน ยกตัวอย่างเช่น รายการที่ 5 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ที่ไม่สอดคล้องกันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 5 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จะทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยต่ำลง และในทางกลับกัน ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รายการที่ 5 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย จะทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยในส่วนนี้ น่าจะให้ข้อสังเกตบางประการว่า เพราะเหตุผลใด ผลการวิจัยจึงมีลักษณะดังกล่าว ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะมีสาเหตุมาจาก การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน หรือครูผู้สอนต้องทำงานส่วนอื่นเพื่อให้รองรับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอนหรือสอนนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในที่สุด ในทางกลับกัน ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน หรือครูผู้สอนไม่ต้องทำงานส่วนอื่นเพื่อให้รองรับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ครูผู้สอนมีเวลาเตรียมการสอนและสอนนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ ทำให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาอย่างเข้าใจ และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

นอกจากนี้ สาเหตุอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะบริหารงานด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการบริหารงานวิชาการ เนื่องจาก งานในโรงเรียนมี 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ซึ่งการที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารงานอีก 3 งาน คือ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ยังเป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนต้องทำงานส่วนอื่นเพื่อให้รองรับการบริหารงานอีก 3 งานของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอนหรือสอนนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สอดคล้องกับผลการดำเนินการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2546 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองด้านคุณภาพการศึกษาที่พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารจำนวนมากเอาเวลาไปบริหารงานอย่างอื่น ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้คุณภาพ

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่าอำนาจการพยากรณ์ (r^2) แล้ว พบว่า ความสัมพันธ์และค่าอำนาจการพยากรณ์ระหว่างรายการในแต่ละรายการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นมีค่าน้อยมาก (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธ์, 2546 : 348

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ทุกด้าน และโดยรวมทั้งหมดนั้น ผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพิจารณากำหนดนโยบายหรือแผนงานที่จะพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองในด้านอื่นๆ อีก 3 ด้าน คือ การบริหารบุคคล การบริหารการเงิน และงบประมาณ และการบริหารทั่วไป เพื่อให้การจัดการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ

2. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ควรนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายในการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประกันคุณภาพการศึกษายางรายการมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ มีอำนาจการพยากรณ์น้อย และมีทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรปรับเปลี่ยนลักษณะการบริหารงานและการทำงานในโรงเรียน โดยเน้นที่การจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น พัฒนางานด้านวิชาการให้มีความสำคัญมากขึ้น และให้ความสำคัญมากกว่างานอื่นๆ เนื่องจาก การจัดการศึกษาในโรงเรียนทุกโรงเรียนนั้น หัวใจของการจัดการศึกษาก็คือ งานวิชาการ เพราะทุกโรงเรียนต่างมีเป้าหมายเดียวกันคือ ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร

4. ผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ และแสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรนำผลการวิจัย

ที่ได้ไปปฏิบัติในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีคุณค่า เมื่อนำไปปฏิบัติจริง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานโรงเรียน อีก 3 งาน คือ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ทราบว่าการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 3 งาน จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่ และถ้ามีความสัมพันธ์ จะมีขนาดและทิศทางเป็นอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal model) ระหว่างการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ และการบริหารทั่วไป กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบความสัมพันธ์และทราบถึงการส่งผลของการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 งานที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่ามีลักษณะอย่างไร
3. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในบริบทอื่นๆ หรือกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อตรวจสอบผลการวิจัยว่าตรงกับผลการวิจัยในครั้งนี้นี้หรือไม่ อย่างไร